

ПРИЛОЖЕНИЕ

Програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки

На основа на Меморандума за разбирателство между Министерството на образованието и науката на Република България (МОН) и Държавния секретариат за образование, научни изследвания и иновации на Конфедерация Швейцария, Центърът за академични изследвания София (ЦАИ) изпълнява Програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки, наричана по-долу Програмата.

1. ЦАИ изпълнява Програмата за постигането на следните **генерални цели**:

- Създаване на надеждна перспектива за младите учени за изследователска работа в България, която да мотивира оставането им в страната и включването им в академичната система (brain gain).
- Прилагане на прозрачни критерии за оценка и избор, основаващи се единствено на научните качества на кандидатите и на изборни процедури, които да отговарят на международните стандарти, с участието на международни оценители.
- Създаване на стимули за привличане в страната на академичната диаспора посредством международни проекти и други brain re-gain инициативи, които да създават благоприятна среда за търсещите местна изява млади учени.
- Подкрепа за мобилността на младите изследователи, отново основаваща се изключително на критерии за качество, която да улеснява трансфера на знание (brain circulation) и противодейства на интровертната ориентация на българската хуманитаристика и социални науки.
- Създаване на научни общности от млади и утвърдени учени за съвместна работа по значими изследователски теми.
- Използване на ЦАИ като „прогресивна стратегия“ и моделна платформа за изграждане на съвременна научна инфраструктура (особено критерии и процедури за оценка и избор), акумулиране на компетентност в постдокторантската

специализация (чрез международно сътрудничество и мобилност, нови изследователски методи и организационни концепции) и създаване на иновативни общности. Тази платформа следва да оказва положителен натиск върху академичната система чрез „излъчване“ на качествена институционална култура и добри административни практики.

- Изграждане на доверие в научните институции и академичната система като цяло като важно условие както за задържането на обещаващи млади учени в България, така и за завръщане на представители от научната диаспора в страната.

2. Конкретните задачи и функции на ЦАИ в изпълнение на генералните цели са:

2а. Обявяване на публични конкурси и провеждане на избор на *млади български учени* (5 изследователи годишно с 9-месечни стипендии) от Международния научен съвет на Центъра на два етапа: по документи и чрез интервю;

2б. Осигуряване на условия за пълноценна научна работа на младите учени и пълноценното им интегриране в международната мултидисциплинарна среда на ЦАИ. (Чрез своите програми ЦАИ осигурява ежегодното присъствие на чужди хуманитарни и социални учени в Центъра посредством финансирани от чужбина стипендии; изследователска среда на Центъра по определение е международна, а работният език е английски. Центърът разполага със собствена библиотека и богат набор от електронни бази данни);

2в. Предоставяне на научни консултации на младите изследователи с изтъкнати учени от България и чужбина;

2г. Провеждане на ежеседмични семинари, на които младите учени да представят своите изследвания за обсъждане от международната интердисциплинарна научна общност на Центъра;

2д. Стипендиите за млади български учени в ЦАИ включват едномесечен период на работа в чужбина. ЦАИ ще организира тези престои в партньорски (state-of-the-art) организации от Мрежата на институтите за академични изследвания (NetIAS);

2е. Включване на избраните млади български учени в международните проекти на Центъра и подпомагане на публикуването на техните научни резултати в реферирани издания у нас и в чужбина;

2ж. Участие на конкурсен принцип на представители на академичната диаспора в стипендиантската програма на Центъра (2 тримесечни стипендии годишно). Те ще провеждат собствени изследвания и ще организират семинари за докторанти и млади учени (трансфер на знания).

2з. Създаване на база данни на младите български учени, работещи в чужбина (академична диаспора) в посочените научни полета.

3. Процедура

3а. ЦАИ обявява ежегодно конкурс въз основа на публично оповестени условия, публикувани на сайта на институцията, и представя на МОН списъка с класираните кандидати;

3б. МОН осигурява по 5 деветмесечни стипендии годишно за български учени в размер на 19 558, 25 лв. всяка (общо 488 956,25 лв. за петте години) на две вноски: авансово 80% в началото на стипендиантския период и крайно плащане 20% след приключване на изследването;

3в. МОН осигурява 2 тримесечни стипендии годишно за представители на академичната диаспора в размер на 10 952,65 лв. всяка (общо 109 526,50 лв. за петте години) на две вноски: авансово 80% в началото на стипендиантския период и крайно плащане 20% след приключване на изследването;

3г. Крайното плащане се извършва след получаване на отчет от ЦАИ за изпълнени ангажименти по програмата за всеки стипендиант.

3д. При неизпълнение на ангажиментите МОН има право да не извърши второто плащане и/или да търси връщане на вече изплатени суми.

3е. Отчетността на стипендиантите се координира от ЦАИ съгласно утвърдените вътрешни правила, ЗЗД и Закона за счетоводството.

4. Срок на Програмата

1 октомври 2019 г. – 30 юни 2024 г.